

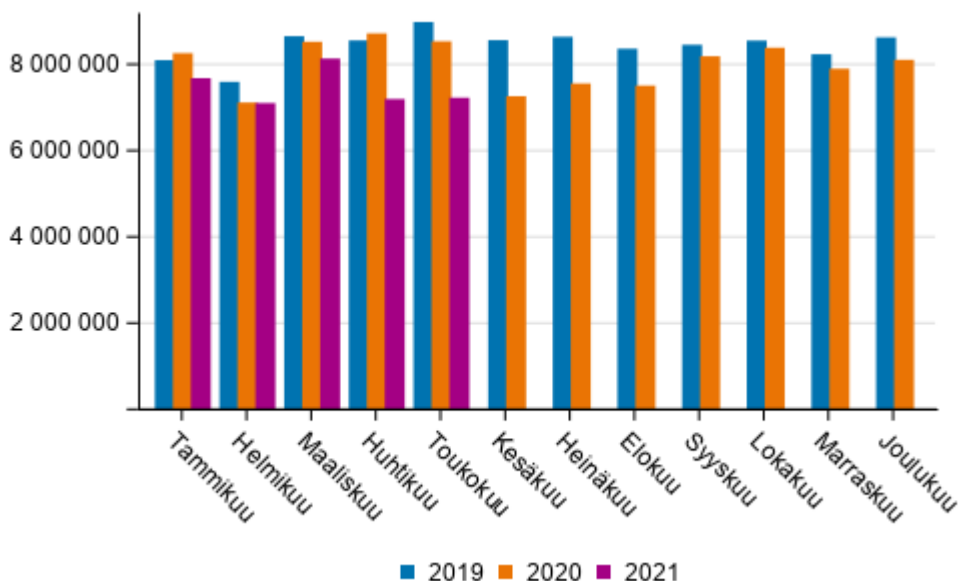
Ulkomaan meriliikenne

2021, toukokuu

Merikuljetukset laskivat toukokuussa

Ulkomaan merikuljetusten kokonaismäärä oli vuoden 2021 toukokuussa yhteensä 7,2 miljoonaa tonnia. Merikuljetukset laskivat edellisen vuoden toukokuuhun verrattuna 15 prosenttia. Vienti laski 3 prosenttia ja oli 4,2 miljoonaa tonnia. Tuonti laski 28 prosenttia ja oli yhteensä 3,0 miljoonaa tonnia.

Ulkomaan merikuljetukset kuukausittain (tonnia) 2019–2021

Eniten kuljetettiin kappaletavaraa yhteensä 1,5 miljoonaa tonnia, joka oli 21 prosenttia kaikista kuljetuksista. Seuraavaksi eniten kuljetettiin malmeja ja rikasteita 1,0 miljoonaa tonnia ja paperia 0,7 miljoonaa tonnia.

Konttien kuljetukset

Kontteja kuljetettiin yhteensä 1,0 miljoonaa tonnia Suomen satamien kautta toukokuussa 2021, joka oli 3 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2020 toukokuussa. Kuljetettujen konttien määrä oli 68 725 (122 701

TEU-konttia)¹⁾. Konttien vienti laski 4 prosenttia tonneissa mitattuna ja tuonti 2 prosenttia vuoden 2020 toukokuuhun verrattuna.

Kuljetusvälineiden kuljetukset

Kuljetusvälineitä kuljetettiin ulkomaan meriliikenteessä toukokuussa 2021 kaikkiaan 185 908 kappaletta. Kuljetusvälineiden kuljetuksista suurin osa oli matkustajien henkilöautojen kuljetuksia. Henkilöautoja kuljetettiin toukokuussa 79 550 kappaletta. Seuraavaksi eniten kuljetettiin kuorma-autoja 61 564 kappaletta ja kuorma-autojen perävaunuja 40 803 kappaletta.

Matkustajaliikenne

Matkustajaliikenteessä kuljetettiin vuoden 2021 toukokuussa 283 888 henkilöä. Suomen ja Viron välillä matkusti 172 675 henkilöä, Suomen ja Ruotsin välillä 105 226 henkilöä sekä Suomen ja Saksan välillä 5 987 matkustajaa. Pandemiasta aiheutuneeseen matkustajaliikenteen aallonpohjaan verrattuna matkustajien määrä kaksinkertaistui toukokuussa. Vuoden 2019 toukokuuhun verrattuna matkustajia oli kuitenkin vain 17 prosenttia. Toukokuussa 2021 Suomeen ei saapunut ulkomaisten risteilyalusten matkustajia.

Saimaan kanavan alusliikenne ja kuljetusten määrä

Saimaan kanavan kautta kuljetettiin 154 052 tonnia tavaraa ulkomaan liikenteessä. Ulkomaan liikenteessä olevilla aluksilla kuljetettiin eniten raakapuuta, yhteensä 85 814 tonnia. Seuraavaksi eniten kuljetettiin raakamineraaleja ja sementtiä.

1) Konttiliikenteen perusmittayksikkö TEU tarkoittaa yhtä 20 jalkaa pitkää, 8 jalkaa leveää ja 8,5 jalkaa korkeata konttia.

Sisällys

Laatuseloste: Ulkomaan meriliikenne.....	4
--	---

Laatuseloste: Ulkomaan meriliikenne

1. Tilastotietojen relevanssi

Ulkomaan meriliikennetilaston tiedot on tarkoitettu meriliikenteestä päättävien, merenkulkuelinkeinon, teollisuuden, kaupan, tutkimuksen, yritysten ja kaikkien vesiliikenteestä kiinnostuneiden käyttöön.

Ulkomaan meriliikennetilastoon kootaan tietoa kaikista meritse tapahtuvista tavaroiden ja matkustajien kuljetuksista aluksilla Suomen ja ulkomaiden välillä sekä ulkomaanliikenteessä Suomen satamissa käyneistä aluksista. Siinä on tavaroiden, matkustajien ja kuljetusvälineiden tuonti- ja vientimäärien lisäksi tietoa myös kuljetussuoritteesta ja kuljetuksissa käytetyistä aluksista. Tilastossa on esitetty lisäksi Saimaan kanavan kautta kulkeneen ulkomaan liikenteen liikenne- ja kuljetusmäärät.

Tavaraliikennetilasto sisältää tiedot kaikista Suomen satamissa puretuista ja lastatuista tavaramääristä tavaralajeittain. Satamakohtaiset tilastot sisältävät myös sekä kauttakulku- eli transitoliikenteessä että kuljetusvälineissä ja konteissa kuljetetut lastit. Erikseen on tietoja pelkästään kauttakulkuliikenteessä sekä kuljetusvälineissä ja konteissa kuljetetuista tavaramääristä.

Matkustajaliikennetilasto sisältää matkustaja-alusten, ro-ro-matkustaja-alusten sekä säännöllistä matkustajaliikennettä harjoittavien lastialusten matkustajamäärätiedot. Vuodesta 2001 alkaen ulkomaisilla risteilyaluksilla saapuneiden ja lähteneiden matkustajien määrä on tilastoitu erikseen. Tätä ennen risteilymatkustajien määrä sisältyi alusten lähtö- ja määräm maiden lukuihin.

Alusliikennetilastossa esitetään lukumäärä ja vetoisuustiedot suomalaisiin satamiin saapuneista aluksista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilastokeskus saa kaikki Ulkomaan meriliikennetilaston tuottamista tarvitsemansa tiedot Portnet-järjestelmästä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in kautta. Ulkomaanliikenteessä olevien sekä suomalaisten että ulkomaalaisten alusten saavuttua suomalaiseen satamaan tai lähdettyä suomalaisesta satamasta aluksen varustamo tai useimmiten sen edustaja syöttää tiedot aluksesta, sen lastista ja lastaus- ja purkaussatamasta valtakunnalliseen Portnet-järjestelmään tai toimittaa vastaavat tiedot paperilomakkeella tullitoimipaikkaan, jossa tiedot tallennetaan Portnet-järjestelmään. Tiedot tarkastetaan ja niitä täydennetään satamaviranomaisten lähettämistä kuukausiraporteista Traficomissa.

3. Tietojen luotettavuus ja tarkkuus

Ulkomaan meriliikennetilastoja voidaan pitää kattavina ja luotettavina. Tilastot perustuvat jokaisesta aluskäynnistä kerättyihin yksityiskohtaisiin tietoihin.

Tavaraluokituksen osalta ulkomaan meriliikennetilastoissa on puutteita. Kaikkea konteissa, perävaunuissa, kuorma-autoissa, junavaunuissa ym. kuljetusvälineissä kuljetettua lastia tiedonantajat eivät pysty erittelemään tavaralajeittain. Sellaiset lastit tilastoidaan tavaralajina ”kappaletavara”. Tämän vuoksi esim. paperin ja sahatun puutavarantilastossa olevat luvut eivät sisällä ao. tavaralajin koko kuljetettua määrää, vaan osa sisältyy kappaletavaraan.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ulkomaan meriliikennetilaston ennakkotiedot julkaistaan kuukausittain noin viiden viikon kuluttua tilastointikuukauden päättymisestä. Vuositilasto julkaistaan kerran vuodessa tilastovuotta seuraavan vuoden kesäkuussa. Ulkomaan meriliikennetilaston kuukausi- ja vuositilastojen tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen verkkosivustolla ja julkistusten lisäksi tiedot ovat saatavissa Tilastokeskuksen Statfin-tietokannassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastot ulkomaan meriliikenteen ennakkollisista tiedoista ovat nähtävillä Tilastokeskuksen verkkosivuilla kuukausittain uusimman julkaisun ilmestyttyä ja vuosittain vuosijulkaisun ilmestyttyä kesäkuussa. Samaan aikaan julkaistaan ja päivitetään ulkomaan meriliikenteen aikasarjat Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa.

Ulkomaan meriliikenteen tiedoista voidaan tehdä toimeksiantona tilastoja asiakkaan toivomuksen mukaisesti. Aineistoja voidaan luovuttaa tutkimuskäyttöön tai tilastollisia erityisselvityksiä varten ilman tunnistetietoja käyttöluvamenettelyn kautta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Ulkomaan meriliikennetilastossa tavarat on jaettu 16 luokkaan. Ne on johdettu NST 2007-luokituksesta (Standard Goods Classification for Transport Statistics). Tavaramäärät ovat tonneina, ja tavarankuljetussuorite tonnakilometreinä. Kuljetetun raakapuun m³ -määrät on muutettu tonneiksi kertoimella 0,7, hake kertoimella 0,3 ja sahatavara kertoimella 0,6. Kuljetussuorite on saatu kertomalla tavaratonnit Helsingin ja ao. tuonti- ja vientimaiden satamien välisillä keskimääräisillä etäisyyksillä.

Kuljetusvälineiden ja konttien osalta annetaan kuljetettujen yksiköiden lukumäärä ja niissä kuljetettu lasti tonneina sekä konttien osalta lisäksi TEU-määrä (Twenty Foot Equivalent Units). TEU-lukumäärä ilmaisee, kuinka paljon kontteja on kuljetettu käyttäen mittayksikkönä 20 jalan konttia. Kontit voivat olla erikokoisia. Satamiin saapuneiden alusten määrällä tarkoitetaan satamien kaikkien aluskäyntien määrää eli sekä suoraan ulkomailta tulleiden että toisen suomalaisen sataman kautta ulkomailta tulleiden alusten lukumäärää. Suoraan ulkomailta saapuneilla aluksilla tarkoitetaan niitä aluksia, jotka saapuvat ulkomailta ensimmäiseen suomalaiseen satamaan.

Alustyypiluokittelussa ro-ro-matkustaja-aluksella tarkoitetaan ro-ro-alusta, joka voi kuljettaa vähintään 120 matkustajaa. Ryhmään ro-ro-matkustaja-alukset kuuluu matkustaja-autolauttojen lisäksi suurnopeusaluksia sekä ropax-aluksia. Ro-ro-lastialuksiin kuuluvat ro-ro-alukset, jotka lastin lisäksi voivat kuljettaa vähemmän kuin 120 matkustajaa. Samaa jaottelua ro-ro-matkustaja-alusten ja ro-ro-lastialusten välillä käytetään väylämaksulaissa (1122/2005) ja meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyntä parantamisesta annetussa laissa (1277/2007).

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tilastotietoja ulkomaan meriliikenteestä on julkaistu Suomessa jo 1800-luvun puolivälistä lähtien. Täysin vertailukelpoisia aikasarjoja on saatavissa vuodesta 1981 alkaen. Vuonna 1981 mm. tavaraluokituksessa tehtiin huomattavia muutoksia, jotka vaikeuttavat tätä vanhempien tilastojen vertailtavuutta.

EU:n jäsenvaltioiden käyttämät erilaiset käsitteet ja määritelmät ovat vaikeuttaneet meriliikennetilastojen kansainvälistä vertailtavuutta. Tätä tilannetta on pyritty parantamaan EU:n direktiivillä tavaroiden ja matkustajien merikuljetuksia koskevista tilastoista (2009/42/EY), jolla yhtenäistetään eri jäsenvaltioiden meriliikennetilastoissa käyttämiä luokituksia ja määritelmiä. Vuodesta 1997 alkaen Eurostat on kerännyt meriliikennetilastotietoja ja julkaisee niitä mm. Internet-sivuillaan.

Lisätietoja

Olli Kajava 029 551 3531

Matti Kokkonen 029 551 3770

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Liikenne ja matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute